

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/edkkuj>

ดำเนินการวารสารโดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการ ประกอบการเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชา ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

The Development of Context-based Learning Integrated with Entrepreneurship Education Model for Promoting Analytic Reading and Creative Writing Skills in Thai Language for Grade 12 Students

ปารมี วชิรพทุมมุดี¹ และขจรศักดิ์ บัวระพันธ์²

Paramee Wachiraphaphummut¹ and Khajornsak Buaraphan²

โรงเรียนแม่จันทวิทยาคม จังหวัดเชียงราย¹ และ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล²

Maechanwittayakhom School, Maechan District, Changrai Province, Thailand¹ and Education, Institute for Innovative Learning,
Mahidol University, Thailand²

Received: August 31 2022 Revised: September 26, 2024 Accepted: September 30, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการในวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดังกล่าว 3) ศึกษาผลของรูปแบบที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน การวิจัยใช้วิธีวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยเก็บข้อมูลจากครูภาษาไทย 86 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 165 คน ผ่านแบบสอบถาม จากนั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนประเมินคุณภาพ เมื่อผ่านการประเมินแล้วจึงนำไปใช้และเก็บข้อมูลผลการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้และแผนการสอนมีคุณภาพในระดับสูง 2) ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับสูงเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ 3) รูปแบบการสอนมีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 86.62/89.22 ซึ่งเกินเกณฑ์ 80/80 4) รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวช่วยพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: บริบทเป็นฐาน การศึกษาเพื่อการประกอบการ ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

*Corresponding author. Tel.:

Email address: khajornsak.bua@mahidol.ac.th

Abstract

This study aimed to: 1) investigate the current situation, problems, and needs of context-based learning and entrepreneurship education in teaching Thai language for Grade 12 students; 2) develop the Local Economy in Mae Chan District Integrated with Entrepreneurship Education Model for teaching Thai language; 3) assess the effects of this model on students' analytic reading and creative writing skills. The Research and Development (R&D) methodology was employed. Data on the current situation, problems, and needs were collected from 86 Thai language teachers and 165 Grade 12 students at Maechanwittayakhom School, Chiang Rai province. The Context-based Learning Integrated with Entrepreneurship Education Model (CBL+EE) was developed with six teaching steps: 1) Introduce the real-life context, 2) Understand the context, 3) Identify and plan for investigation, 4) Practice constructing new knowledge, 5) Apply constructed knowledge in a new context, and 6) Summarize and reflect. Five experts validated the model and associated lesson plans, confirming a high level of quality. The CBL+EE lesson plans were then implemented, and data on students' skills were collected using evaluation forms. Quantitative analysis revealed that both teachers and students perceived a high level of needs and issues in context-based learning and entrepreneurship education. The efficiency of the CBL+EE model (E1/E2) was 86.62/89.22. The model significantly improved Grade 12 students' analytic reading and creative writing skills at a .05 significance level across all lesson plans.

Keywords: Context-based learning, entrepreneurship education, analytic reading, creative writing

■ บทนำ

ประเทศไทยประสบปัญหาการติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง (middle income trap) มาเป็นเวลานาน สาเหตุสำคัญก็คือ ประเทศไทยไม่สามารถที่จะขยับขึ้นไปแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ได้ นี่คือเหตุผลสำคัญของการปรับเปลี่ยนโมเดลทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจาก Thailand 3.0 ไปสู่ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจที่รัฐบาลมุ่งหวังจะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศในโลกที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของโลกยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงประชาคมโลกตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium-sized Enterprises: SMEs) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การที่ประเทศไทยจะหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง ได้นั้นประชาชนของประเทศต้องมีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้และมีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในประเทศไทยจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศตามโมเดล Thailand 4.0 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2550) อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในประเทศไทยยังขาดทักษะสำคัญคือ ทักษะการสื่อสารเพื่อการประกอบการ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการติดต่อสื่อสารเพื่อเจรจาทางธุรกิจ ทำให้การประกอบการทางด้านธุรกิจยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ดังนั้นเพื่อยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการ

ส่งเสริมทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการ (ทักษะทางภาษาไทยที่บูรณาการกับการประกอบการ) ให้เกิดขึ้นในตัวผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การศึกษาเพื่อการประกอบการ (Entrepreneurship Education: EE) ได้รับการยอมรับให้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาแนวทางหนึ่งในการพัฒนาทักษะการประกอบการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ในประเทศไทย ยังไม่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดการศึกษาเพื่อการประกอบการและการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการอย่างจริงจังและแพร่หลาย โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการให้เกิดคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการในตัวผู้เรียน จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อการประกอบการพบว่า มีการพัฒนาหลักสูตรจำนวนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อการประกอบการ เช่น พัทธราภา สิงห์ธนสาร (2560) ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประเสริฐ สีสอนัดกุล (2553) พัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นใหม่ ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีการใช้การศึกษาเพื่อการประกอบการในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่ในช่วงวัยที่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานและอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา จึงเป็นโจทย์ที่น่าสนใจว่า การศึกษาเพื่อการประกอบการจะสามารถบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยได้อย่างไร นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยควรดึงบริบทรอบตัวนักเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม (sociocultural context) สามารถส่งผลต่อคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ หากพิจารณาจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน (Context-based Learning: CBL) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีตรรกนิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) ของ Lev Vygotsky (1978) จะพบว่า การเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสามารถส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการทางปัญญาของนักเรียนได้ เนื่องจากการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถเรียนรู้จากชุมชนท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ได้โดยมีผู้ปกครอง ผู้หลักผู้ใหญ่ หรือปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้ให้คำแนะนำและชี้แนะเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาหรือแนวทางการทำงานได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการบริบทชุมชนท้องถิ่นยังช่วยให้นักเรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งไม่ลืมรากเหง้าถิ่นกำเนิดของบรรพบุรุษที่จะก่อให้เกิดความตระหนักที่จะสร้างความเข้มแข็งแก่ท้องถิ่นของตน

การบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน (CBL) กับการศึกษาเพื่อการประกอบการ (EE) สามารถช่วยเพิ่มจุดแข็งและลดจุดอ่อนของแต่ละแนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ที่มีบริบทที่เป็นจริงกับการพัฒนาทักษะการประกอบการ ซึ่งจะส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริงของผู้เรียนได้ดีขึ้น โดยจุดแข็งที่เพิ่มขึ้น อาจเป็นการนำเนื้อหาไปใช้ในชีวิตจริง โดยการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีเข้ากับสถานการณ์จริง เช่น บริบททางธุรกิจชุมชน หรือปัญหาในชีวิตประจำวัน การบูรณาการนี้ทำให้การศึกษาเพื่อการประกอบการมีความหมายและสามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงได้ทันที (Soomro et al., 2021) ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนโดยใช้บริบทเฉพาะ นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นในการแก้ปัญหาจริงจากบริบทที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ทำให้ผู้เรียนพร้อมรับมือกับความท้าทายในโลกการประกอบการจริง ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ในการเผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการประกอบธุรกิจที่ต้องการความคิดสร้างสรรค์และการปรับตัว การเสริมสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจ โดยการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับสถานการณ์จริงช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้ ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น พร้อมพัฒนาความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมา

การบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน (CBL) กับการศึกษาเพื่อการประกอบการ (EE) สามารถช่วยลดจุดอ่อนของการจัดการเรียนรู้ดังนี้ 1) ลดการแยกทฤษฎีกับการปฏิบัติ เนื่องจากการศึกษาเพื่อการประกอบการในรูปแบบดั้งเดิมอาจเน้นทฤษฎีมากเกินไป แต่การบูรณาการกับ CBL จะช่วยลดช่องว่างระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ เพราะนักเรียนจะได้ใช้ความรู้ทางทฤษฎีในบริบทที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตจริงทันที (Sachayansrisakul, 2018) 2) แก้ไขปัญหาการขาดความเชื่อมโยงกับชุมชน โดยการบูรณาการ CBL กับการศึกษาเพื่อการประกอบการช่วยให้เนื้อหาเชื่อมโยงกับบริบทชุมชน ซึ่งช่วยลดปัญหาที่เนื้อหาการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในพื้นที่ของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น 3) เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในระยะยาว โดย CBL เน้นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง ซึ่งทำให้ความรู้ที่ได้รับมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น และช่วยลดปัญหาการลืมเนื้อหาหรือการใช้ความรู้ได้เฉพาะในกรอบการเรียนรู้ในห้องเรียน กล่าวโดยสรุป การบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน (CBL) กับการศึกษาเพื่อการประกอบการ (EE) น่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้มากขึ้น พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น และลดปัญหาที่เกิดจากการขาดความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

■ คำถามการวิจัย

คำถามวิจัยของงานวิจัยนี้มีดังนี้

- 1) สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 มีอะไรบ้าง
- 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการ การศึกษาเพื่อการประกอบการที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างไร
- 3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่ อย่างไร

■ จุดประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์การวิจัยดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6
- 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ คู่มือการใช้รูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ สำหรับใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3) เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

■ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน (CBL) เป็นการประยุกต์ใช้บริบทรอบตัวนักเรียนหรือประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้ ศุภมาศ จิรกอบสกุล (2559) ได้วิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถึงร้อยละ 77.62 และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในทุกด้าน นอกจากนี้นักวิจัยหลายคนได้ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ อาทิ สิริพงศ์ แพทย์วงษ์ (2563) ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ PRO พบว่า สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้สูงขึ้นได้ โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ ในข้อคำถามที่เป็นบริบทไกล และอยู่ในระดับดี ในข้อคำถามที่เป็นบริบทใกล้ วราพร รัตมีจาตุรงค์ และคณะ (2562) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเรื่องกรด-เบส โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน ซึ่งมีการนำบริบทในชีวิตประจำวันเข้ามาเชื่อมโยงกับเนื้อหาวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ วันวิสาข์ รักษาม และศศิเทพ บิดิพรเทพิน (2562) ที่ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสร้างคำอธิบายเชิงวิทยาศาสตร์เรื่อง ของไหล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การใช้บริบทช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น

การศึกษาเพื่อการประกอบการ

ความสำเร็จในการประกอบการย่อมต้องอาศัยคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ผู้ประกอบการที่สำเร็จจะมีคุณลักษณะพิเศษที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะของตนเอง เช่น มีความกล้าเสี่ยง มีการบริหารจัดการเป็นเลิศ ใฝ่เรียนรู้ ใส่ใจอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีวินัยต่อกรรมที่ทันสมัย (วิมพิภา เกตุเทียน, 2556) ทั้งนี้ อนงค์ รุ่งสุข (2559) ระบุปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลต่อความตั้งใจและความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีของผู้ประกอบการว่า ต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีเจตคติที่ตรงตาม ตลอดจนมีการศึกษาที่ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำคัญสุด สีหตุลลานนท์ (2560) ที่ระบุว่า ส่งเสริมให้มีการจัดสิ่งแวดล้อมเกื้อหนุนต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ทันสมัยจะส่งผลสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีได้

งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการประกอบการในประเทศไทยเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากกว่าระดับมัธยมศึกษา อาทิ Soomro, Memon, & Shah (2021) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยต่อการประกอบการ โดยเน้นปัจจัยต่างๆ เช่น ความสำเร็จ การควบคุมส่วนบุคคล และนวัตกรรมซึ่งมีผลกระทบทางบวกต่อทัศนคติเกี่ยวกับการประกอบการ งานวิจัยนี้ยังถึงความสำคัญของการสนับสนุนการศึกษาเพื่อการประกอบการในระบบการศึกษาของไทย และ Sachayansrisakul (2018) พัฒนาโปรแกรมการศึกษาด้านการประกอบการที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ผู้ประกอบการมักให้ความสำคัญกับเนื้อหาที่เป็นภาคปฏิบัติในโปรแกรมและการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในอนาคต

ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์เป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ และสามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการอ่านและตีความข้อมูลในเอกสารหรือข้อความอย่างมีวิจารณญาณ โดยรวมถึงการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล การเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา การเชื่อมโยงข้อมูล และการตีความความหมายต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล (Paul & Elder, 2008)

นักการศึกษาได้เสนอแนะแนวทางพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ไว้หลายแนวทาง อาทิ การฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการฝึกให้นักเรียนใช้เทคนิคการตั้งคำถามขณะอ่าน เช่น "ผู้เขียนมีจุดประสงค์อะไร?" หรือ "ข้อมูลนี้เชื่อถือหรือไม่?" (Fisher & Frey, 2008) การวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดเห็นในข้อความต่าง ๆ การวิเคราะห์และทำความเข้าใจโครงสร้างของข้อความ เช่น การหาคำหลัก ความสำคัญของเนื้อหา และความเชื่อมโยงระหว่างแนวคิด การฝึกสรุปและเรียบเรียงข้อมูลจากข้อความ การใช้กลยุทธ์การอ่านที่หลากหลาย การใช้เทคนิคการอ่านที่เหมาะสม เช่น การอ่านแบบข้าม (skimming) และการอ่านแบบละเอียด (scanning) ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ การฝึกจดบันทึกและทำแผนผังความคิด การฝึกอภิปรายและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยการส่งเสริมการอภิปรายในกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่าน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล เช่น วิดีโอออนไลน์ บทความในเว็บล็อก หรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการอ่าน (McLoughlin & Lee, 2007)

ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญทั้งในด้านการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในสังคม มันช่วยให้ผู้คนสามารถสื่อสารและเข้าใจซึ่งกันและกันได้ดียิ่งขึ้น และสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าทางศิลปะและวรรณกรรม ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งรวมถึงการเล่าเรื่อง การแสดงอารมณ์ และการถ่ายทอดความรู้สึกหรือแนวคิดผ่านคำพูดและรูปแบบต่าง ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี และการเขียนเชิงดนตรี เป็นต้น (Calkins, 1994)

การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถทำได้หลากหลายแนวทาง อาทิ การอ่านเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งการอ่านงานเขียนที่มีคุณภาพจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเทคนิคและรูปแบบการเขียนที่หลากหลาย ซึ่งสามารถนำมาใช้ในงานเขียนของตนเอง (Dewitt, 2017) การฝึกเขียนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาทักษะการเขียน นักเรียนสามารถเริ่มจากการเขียนไดอารีหรือเรื่องราวสั้น ๆ ในชีวิตประจำวัน (Calkins, 1994) การใช้เทคนิคการเขียนแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนแบบฟรี (free writing) การวางโครงสร้างเรื่อง (storyboarding) และการใช้คำพรรณนา (descriptive language) เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับงานเขียน (Patterson, 2003) การเรียนรู้จากข้อเสนอแนะแบบสร้างสรรค์จากเพื่อนร่วมชั้นหรือครูผู้สอนจะช่วยให้สามารถปรับปรุงงานเขียนได้ดีขึ้น (Dewitt, 2017) การสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ เช่น การใช้เพลง ศิลปะ หรือการพูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้เกิดไอเดียใหม่ ๆ สำหรับการเขียน เป็นต้น (Patterson, 2003)

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานและแนวคิดการศึกษาเพื่อการประกอบการและการบูรณาการแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ทั้งสองเข้าด้วยกันจะสามารถส่งเสริมจุดแข็งและลดทอนจุดอ่อนของการจัดการเรียนรู้แต่ละแนวคิดได้ นอกจากนั้นการสื่อสารเพื่อการประกอบการถือว่าเป็นทักษะภาษาไทยที่สำคัญที่ควรพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น

■ วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมวิธี (Mixed Method) ซึ่งประกอบไปด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวงรอบของการวิจัย R&D ดังนี้ วงรอบที่ 1 คือ R1D1 ดำเนินการตั้งแต่พฤศจิกายน 2562 ถึง มีนาคม 2563 และวงรอบที่ 2 คือ R2D2 ดำเนินการตั้งแต่กรกฎาคม 2563 ถึงพฤศจิกายน 2563 โดยมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

วงรอบที่ 1 R1D1

Research 1 (R1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของครูวิชาภาษาไทยจำนวน 86 คน ที่เคยมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานหรือการศึกษาเพื่อการประกอบการมาแล้ว และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จ.เชียงราย จำนวน 165 คน ที่เคยมีประสบการณ์เรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานหรือการศึกษาเพื่อการประกอบการมาแล้ว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Development 1 (D1) การยกร่างและประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

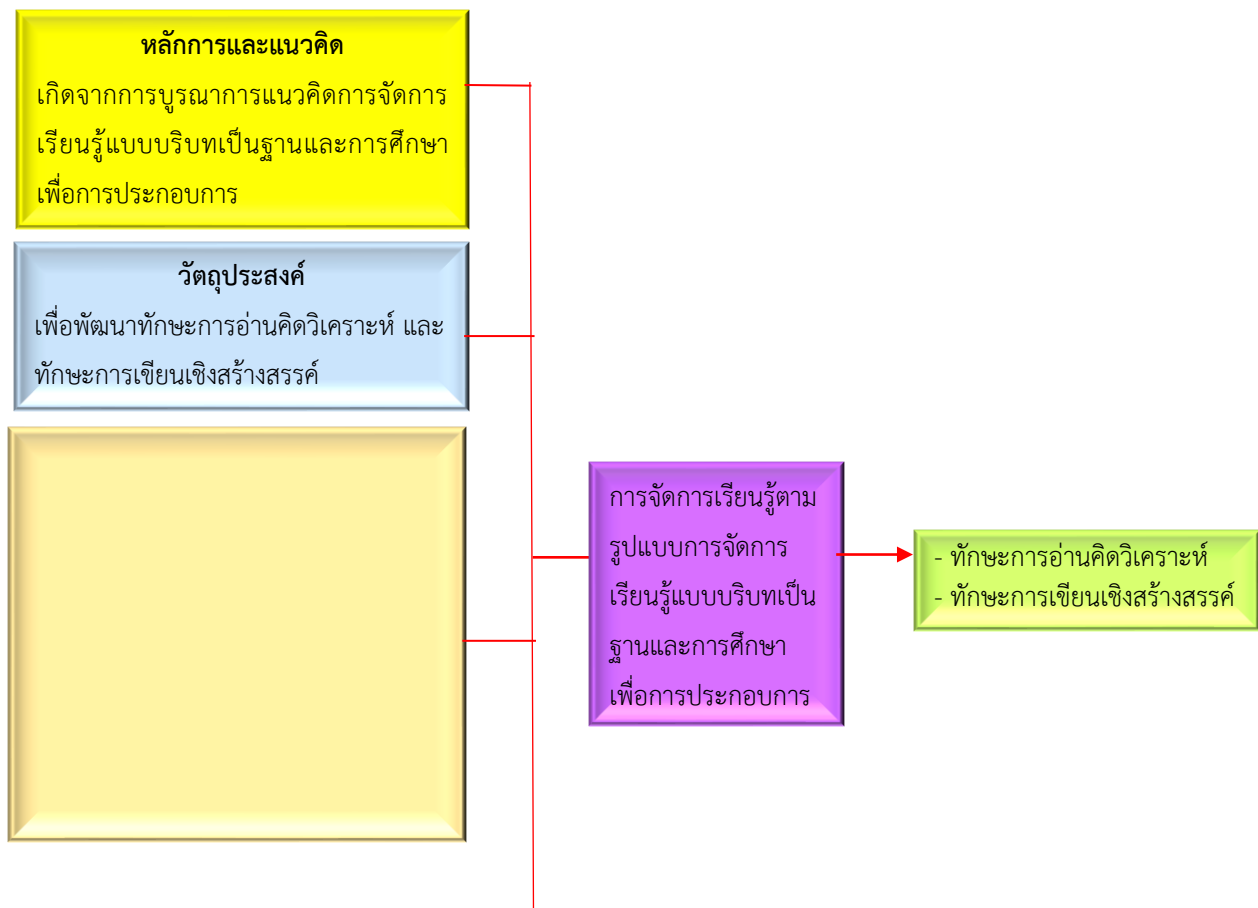
ผู้วิจัยได้ยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นที่ 1 นำเสนอบริบทที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจบริบท ขั้นที่ 3 ระบุปัญหาและวางแผนการค้นหาคำตอบ ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ขั้นที่ 5 ถ่ายโอนความรู้สู่บริบทใหม่ ขั้นที่ 6 สรุปความรู้และสะท้อนคิด รวมทั้งร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ จากนั้นผู้วิจัยได้ขอให้คณะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนประเมินคุณภาพของร่างรูปแบบฯ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ แล้วนำรูปแบบฯ ที่ได้ไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพร่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจนได้รูปแบบฯ คู่มือการใช้รูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปทดลองใช้ในวงรอบ R2D2

วงรอบที่ 2 R2D2

Research 2 (R2) การศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ไปใช้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ผู้วิจัยประเมินทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากนั้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test)

Development 2 (D2) การปรับปรุงรูปแบบฯ เพื่อให้สมบูรณ์และพร้อมต่อการเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

สำหรับกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้เป็นดังนี้

แผนผังที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถแบ่งตามระยะการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

ครูมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย (n = 86)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
ด้านสภาพปัจจุบัน				
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.28	0.730	มาก
2	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการประกอบการ	4.09	0.777	มาก
3	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมกับสถานศึกษาของท่าน	4.24	0.811	มาก
4	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการเหมาะสมกับสถานศึกษาของท่าน	4.33	0.758	มาก
5	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมกับนักเรียนของท่าน	4.43	0.744	มาก
6	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการเหมาะสมกับนักเรียนของท่าน	4.40	0.756	มาก
7	ท่านพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.16	0.666	มาก
8	ท่านพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการ	4.15	0.660	มาก
9	สถานศึกษามีความพร้อมด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.40	0.638	มากที่สุด
10	สถานศึกษามีความพร้อมด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการ	4.62	0.636	มากที่สุด
11	สถานศึกษามีความพร้อมด้านสื่อ/วัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.59	0.582	มากที่สุด
12	สถานศึกษามีความพร้อมด้านสื่อ/วัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการ	4.58	0.583	มากที่สุด
13	นักเรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.56	0.566	มากที่สุด
14	นักเรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการ	4.57	0.564	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ยด้านสภาพปัจจุบัน	4.38	0.676	มาก
ด้านปัญหา				
15	การสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานจากสถานศึกษายังไม่เพียงพอ	4.44	0.745	มาก
16	การสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการยังไม่เพียงพอ	4.14	0.856	มาก
17	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานทำได้ยากในบริบทห้องเรียนของท่าน	4.29	0.866	มาก

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การ แปลผล
18	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการทำงานได้ยากใน บริบทห้องเรียนของท่าน	4.07	0.878	มาก
19	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานใช้/วัสดุอุปกรณ์มากเกินไป	4.09	0.821	มาก
20	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้วัสดุอุปกรณ์ มากเกินไป	4.02	0.907	มาก
21	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานใช้/วัสดุอุปกรณ์ซับซ้อนเกินไป	4.26	0.923	มาก
22	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้วัสดุอุปกรณ์ ซับซ้อนเกินไป	4.23	0.807	มาก
23	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานใช้เวลานานเกินไป	4.27	0.789	มาก
24	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบใช้เวลานาน เกินไป	4.21	0.799	มาก
25	ผลลัพธ์จากการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานไม่คุ้มค่ากับการ ลงทุน	4.62	0.800	มากที่สุด
26	ผลลัพธ์จากการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบไม่ คุ้มค่ากับการลงทุน	4.51	0.526	มากที่สุด
27	นักเรียนมีศักยภาพน้อยเกินไปไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้แบบ บริบทเป็นฐาน	4.53	0.762	มากที่สุด
28	นักเรียนมีศักยภาพน้อยเกินไปไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้แบบ การศึกษาเพื่อการประกอบ	4.24	0.825	มาก
รวมเฉลี่ยด้านปัญหา		4.28	0.807	มาก
ด้านความต้องการ				
29	ท่านต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานในห้องเรียน ของท่าน	4.71	0.482	มากที่สุด
30	ท่านต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้การศึกษาเพื่อการประกอบใน ห้องเรียนของท่าน	4.60	0.538	มากที่สุด
31	ท่านต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ บริบทเป็นฐาน	4.64	0.529	มากที่สุด
32	ท่านต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ การศึกษาเพื่อการประกอบ	4.57	0.564	มากที่สุด
33	นักเรียนของท่านต้องการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.62	0.557	มากที่สุด
34	นักเรียนของท่านต้องการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบ	4.15	0.497	มาก
35	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมต่อการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.14	0.489	มาก

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
36	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการเหมาะสมต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.70	0.510	มากที่สุด
37	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการของนักเรียน	4.73	0.495	มากที่สุด
38	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการของนักเรียน	4.23	0.501	มาก
39	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานมีประโยชน์	4.20	0.456	มาก
40	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการมีประโยชน์	4.31	0.467	มาก
41	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานสมควรใช้ต่อไป	4.34	0.476	มาก
รวมเฉลี่ยด้านความต้องการ		4.13	0.468	มาก

จากตาราง ครูมีระดับความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.676) ด้านปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.807) และด้านความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.468) จะเห็นว่า ในภาพรวม ครูมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ อยู่ในระดับมาก

2. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ

นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการดังนี้

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการวิชาภาษาไทย (n = 165)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
ด้านสภาพปัจจุบัน				
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.01	0.420	มาก
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการประกอบการ	4.05	0.472	มาก
3	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมกับโรงเรียนของนักเรียน	4.18	0.481	มาก

4	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกรที่เหมาะสมกับโรงเรียนของนักเรียน	4.24	0.517	มาก
5	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมกับนักเรียน	4.66	0.475	มากที่สุด
6	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกรที่เหมาะสมกับนักเรียน	4.83	0.377	มากที่สุด
7	นักเรียนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.32	0.550	มาก
8	นักเรียนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกร	4.34	0.558	มาก
9	สถานศึกษามีความพร้อมด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.17	0.559	มาก
10	สถานศึกษามีความพร้อมด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกร	4.32	0.552	มาก
11	สถานศึกษามีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.24	0.662	มาก
12	สถานศึกษามีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกร	4.23	0.659	มาก
13	นักเรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.27	0.531	มาก
14	นักเรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อ การประกอบกร	4.17	0.901	มาก
รวมเฉลี่ยด้านสภาพปัจจุบัน		4.38	0.676	มาก
ด้านปัญหา				
15	การสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานจากสถานศึกษายังไม่เพียงพอ	4.47	0.536	มาก
16	การสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกรยังไม่เพียงพอ	4.42	0.530	มาก
17	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานทำได้ยากในบริบทห้องเรียนของนักเรียน	4.19	0.737	มาก
18	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกรทำได้ยากในบริบทห้องเรียนของนักเรียน	4.30	0.728	มาก
19	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานใช้/วัสดุอุปกรณ์มากเกินไป	4.27	0.766	มาก
20	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกรใช้วัสดุอุปกรณ์มากเกินไป	4.42	0.530	มากที่สุด
21	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานใช้วัสดุอุปกรณ์ซับซ้อนเกินไป	4.38	0.487	มาก
22	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบกรใช้วัสดุอุปกรณ์ซับซ้อนเกินไป	4.01	0.845	มาก
23	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานใช้เวลานานเกินไป	4.42	0.530	มาก

24	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้เวลานานเกินไป	4.08	0.789	มาก
25	ผลลัพธ์จากการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานไม่คุ้มค่ากับการลงทุน	3.82	0.857	มาก
26	ผลลัพธ์จากการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน	4.54	0.743	มากที่สุด
27	นักเรียนมีศักยภาพน้อยเกินไปไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	4.42	0.530	มาก
28	นักเรียนมีศักยภาพน้อยเกินไปไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้	4.50	0.502	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านปัญหา		4.30	.0650	มาก
ด้านความต้องการ				
29	นักเรียนต้องการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน	3.94	0.64	มาก
30	นักเรียนต้องการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้	3.96	0.87	มาก
31	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.04	0.79	มาก
32	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้เหมาะสมต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.26	0.52	มาก
33	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการใช้ของนักเรียน	4.22	0.41	มาก
34	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการใช้ของนักเรียน	4.19	0.39	มาก
35	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานมีประโยชน์	4.60	0.49	มากที่สุด
36	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้มีประโยชน์	4.52	0.50	มากที่สุด
37	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการใช้ของนักเรียน	4.54	0.57	มากที่สุด
38	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการประกอบการใช้ของนักเรียน	4.44	0.57	มากที่สุด
39	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานมีประโยชน์	4.62	0.48	มากที่สุด
40	การจัดการเรียนรู้แบบการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้มีประโยชน์	4.28	0.67	มาก
41	การจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานสมควรใช้ต่อไป	4.21	0.41	มาก
รวมเฉลี่ยด้านความต้องการ		4.27	0.559	มาก

จากตาราง นักเรียนมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.676) ด้านปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการใช้ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.30, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

0.650) และด้านความต้องการการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.27, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.559) จะเห็นว่า ในภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก

3. ผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

3.1 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

ประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

แผนการจัดการเรียนรู้	ร้อยละของคะแนน รายแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1)	ร้อยละของคะแนน ทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ (E_2)
1	88.67	89.22
2	85.40	
3	87.55	
4	84.33	
5	87.18	
	$E_1 = 86.62$	$E_2 = 89.22$

จากตาราง พบว่า ประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 86.62/89.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

3.2 ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพที่มีต่อทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ จากนั้นได้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ

การทดสอบ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	df	Sig (2-tailed)
ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียน	32	14.59	0.516	12.788	31	.000*
ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ หลังเรียน	32	22.50	0.498	29.118		

จากตาราง พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากนั้น ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในรายแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 5 คะแนนทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนรายแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	df	Sig (2-tailed)
1	32	9.47	0.507	27.545	31	.000*
2	32	25.81	0.931	29.238	31	.000*
3	32	18.16	2.259	10.407	31	.000*
4	32	18.28	1.276	18.981	31	.000*
5	32	17.69	1.230	16.964	31	.000*

จากตาราง พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการสามารถพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ จากนั้นได้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ

การทดสอบ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	df	Sig (2-tailed)
ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียน	32	18.88	0.771	14.107	31	.000*
ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียน	32	28.66	0.620	33.321		

จากตาราง พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากนั้น ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนในรายแผนการจัดการเรียนรู้โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 7 คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนรายแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	df	Sig (2-tailed)
1	32	8.72	0.888	10.944	31	.000*
2	32	8.88	0.833	12.736	31	.000*
3	32	8.47	0.621	13.371	31	.000*
4	32	8.84	0.767	13.605	31	.000*
5	32	8.72	0.924	10.522	31	.000*

จากตารางจะพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้

■ อภิปรายผลการวิจัย

ทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า สถานศึกษาและชุมชนรอบสถานศึกษามีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนในการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ อย่างไรก็ตาม ครูได้แสดงความกังวลว่า ต้องมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนและพัฒนาความรู้ให้แก่ครู เนื่องจากการศึกษาเพื่อการประกอบการเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจแนวคิดการศึกษาเพื่อการประกอบการมากยิ่งขึ้น ความต้องการการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้บริบทท้องถิ่นเข้ามาใช้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พันทิพา กุมภีโร (2560) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคาดหวังและความต้องการจำเป็นต่อหลักสูตรแบบอิงบริบทโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

โดยรวมอยู่ในระดับมาก และกัลยรัตน์ แก้วแสนสาย และสิรินภา กิจเกื้อกูล (2564) ที่ระบุ ความต้องการในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องด้วยสถานศึกษาครู และนักเรียนมีความพร้อมด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนในการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัทร กุดหอม (2560) ที่พบว่า นักเรียนมีความต้องการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรเสริมอภิปัญญา (metacognition) โดยใช้บริบทเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก

ประสิทธิภาพ E1/E2 ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 86.62/89.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนารูปแบบฯ กล่าวคือ 1) การยกร่างรูปแบบฯ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ และร่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ จากนั้น 2) มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนมาประเมินคุณภาพของร่างรูปแบบฯ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ และร่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ และ 3) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนกระทั่งได้รูปแบบฯ คู่มือการใช้รูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ที่ผ่านการประเมินมีความเหมาะสมพร้อมนำไปทดลองใช้ในชั้นเรียนต่อไป นอกจากนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาในงานวิจัยนี้อาศัยทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (constructivist theory) ที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองรวมทั้งพัฒนากิจกรรมสื่อสารเพื่อการประกอบการด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบูรณ์ ทุมโยมา (2559) ที่ใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก และพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructivism มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีวาริน นทร์ เอี่ยมสุวรรณ (2562) พรพรรณ เสาร์คำเมืองดี (2562) พิมชนก เจริญชีพ และคณะ (2564) ที่พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (เช่น การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อีวาริน นทร์ เอี่ยมสุวรรณ (2562) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของพรพรรณ เสาร์คำเมืองดี (2562) และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ร่วมกับการใช้แบบจำลองของ พิมชนก เจริญชีพ (2564)) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในเนื้อหาที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยให้สูงขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการสามารถพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 2 และ 3 ดังนี้ ในการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 2 ทำความเข้าใจบริบท นักเรียนจะได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับภายในบริบทของปัญหาเพื่อทำความเข้าใจบริบทและเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้การวิเคราะห์มีความลึกซึ้งมากขึ้น นักเรียนต้องวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาวิเคราะห์และความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์หรือข้อมูลในบริบทเพื่อประเมินทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งจะนำไปสู่การทำความเข้าใจบริบทอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง นอกจากนั้นในการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ระบุปัญหาและวางแผนการค้นหาคำตอบ นักเรียนจะได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยต้องวิเคราะห์ปัญหาเพื่อระบุปัญหาให้ชัดเจน นักเรียนต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์ในการพิจารณาสาเหตุและผลกระทบของปัญหาและสร้างคำถามที่เฉพาะเจาะจงและเกี่ยวข้องกับปัญหาได้ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์ในการพิจารณาเป้าหมายของการแก้ปัญหา นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ในวิเคราะห์ปัญหาและวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อเลือกวิธีการหรือเครื่องมือเก็บข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับหาคำตอบหรือแก้ปัญหา นักเรียนได้ฝึกการวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความผลเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัญหาที่ตั้งไว้ ซึ่งต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอำเภอแม่จันมาเป็นบริบทการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อ่านคิดวิเคราะห์ ได้แก่ ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านโพธาราม จ.เชียงราย หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ที่มีผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียนเป็นสินค้า OTOP และกลุ่มสินค้าชุมชนต่าง ๆ

มากมาย เช่น แหนมหมู มะขามแก้ว น้ำพริกตาแดง ผ้าเช็ดมือ เสื้อตุ๊กตา ไม้กวาดดอกหญ้า กระเป๋าทะกร้า ดอกไม้ประดิษฐ์ หมวก ตะกร้าสาน พรมเช็ดเท้า เปล่อนอน ข้าว Rice Berry ไม้กวาดกายภาพ ปุยมูลไส้เดือนฯ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคยและมีความรู้เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว กอปรกับการได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่แปลกใหม่เป็นการต่อยอดความรู้ให้มากยิ่งขึ้น นักเรียนจึงสามารถพัฒนาทักษะอ่านคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภมาส จีรอกอบสกุล (2559) ที่พบว่า ทักษะการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นจากการทำกิจกรรมที่ใช้นิทานในบริบทท้องถิ่นเข้ามาขับเคลื่อนกิจกรรม นอกจากนั้นยังทำให้แนวโน้มความสนใจในการอ่านและความสนใจในการเขียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ศึกษานั้น ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอำเภอแม่จันมาเป็นบริบทการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ใช้บูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ เนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนได้ฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การแต่งโคลงสี่สุภาพ การแต่งกาพย์ยานี 11 การแต่งท่อนโคลง ซึ่งเนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนได้ใช้แต่งคำประพันธ์ดังกล่าว ได้แก่ สถานประกอบการจากไร่ชาฉุยฟงซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติที่งดงามและมีชื่อเสียงดังระดับประเทศ นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในไร่ชาฉุยฟง ตลอดจนเป็นสถานประกอบการที่ให้บริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์จากใบชาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย นักเรียนสามารถพักผ่อนพร้อมกับเรียนรู้ด้วยการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในการแต่งบทประพันธ์ตามจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึกที่งดงามและสร้างสรรค์ จนได้อ้อหาและถ้อยคำที่งดงาม ไพเราะ สามารถสื่ออารมณ์ ความรู้สึก และภาพพจน์ได้เป็นอย่างดี นักเรียนจึงสามารถพัฒนาทักษะเขียนเชิงสร้างสรรค์จากการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการอาศัยทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อการประกอบการส่งผลให้ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นที่ใช้การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์แล้วส่งผลให้ทักษะการเขียนของนักเรียนสูงขึ้น อาทิ จงกล วจนะเสถียร (2559) และเกตุณี เทียงชุดิ (2560) ใช้เทคนิคดอกบัวบานการเชื่อมโยงความคิดและแผนภูมิโยงมมแล้วพบว่า ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้สมควรได้รับการเผยแพร่ในวงกว้างต่อไป

■ บทสรุปจากการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาจากงานวิจัยนี้พบว่า มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยผ่านการประเมินคุณภาพโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้งานจริงในบริบทห้องเรียนพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 อีกทั้งยังสามารถพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้นได้ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นักเรียนสามารถนำเอาความรู้ที่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้โดยเชื่อมโยงกับบริบทชุมชนที่อยู่ในชีวิตจริงของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่น เกิดความรักและความหวงแหนทรัพยากร ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาในท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากเหง้าชีวิตของตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการประกอบการนั้นถือได้ว่าเป็นแนวคิดใหม่สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาทางด้านภาษารวมทั้งวิชาภาษาไทย ในอดีต ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยอาจไม่ได้สนใจหรือให้ความสำคัญต่อแนวคิดการศึกษาเพื่อการประกอบการเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมองไม่เห็นความสำคัญเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่สอนหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการบรรลุ ผลจากงานวิจัยนี้ กระตุ้นให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยรวมทั้งวิชาอื่น ๆ ได้พิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วนมากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเพื่อการประกอบการให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มความพยายามในการเชื่อมโยงหรือบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ (โดยอาจบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานดังที่ปรากฏในรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการในงานวิจัยนี้) ให้เข้ากับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการบรรลุให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะที่สำคัญจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศไทยให้สามารถก้าวผ่านกับดักประเทศรายได้ปานกลางได้ตามเป้าหมายของโมเดลประเทศไทย 4.0

■ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูวิชาภาษาไทยสามารถนำแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ ไปใช้สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่เหมาะสมกับบริบทของตนเองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ให้ดียิ่งขึ้น หรืออาจทดลองประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้บริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่นำเสนอในงานวิจัยนี้ไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทชุมชนท้องถิ่นของนักเรียน
2. ครูควรพิจารณาคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ในบริบทชุมชนท้องถิ่นที่เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ รวมทั้งเหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนและนักเรียนเพื่อส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมที่สุดให้แก่ผู้เรียน
3. นักเรียนควรได้เรียนรู้และสร้างประสบการณ์ ณ แหล่งเรียนรู้จริง สถานที่จริง บริบทจริง รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะทางภาษาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ในการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยควรเพิ่มขนาดตัวอย่างเพื่อเพิ่มความสามารถสรุปอิง (generalization) ผลการวิจัย หรือศึกษาตัวแปรตามที่น่าสนใจ เช่น ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ความตระหนักต่อการอนุรักษ์ท้องถิ่น เป็นต้น หรือเพิ่มเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้งมากขึ้น เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม หรือปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนนให้มีมิติที่หลากหลายสามารถประเมินผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หรือวิจัยในประเด็นที่ย่อยดจากงานวิจัยนี้ เช่น การพัฒนาทักษะการสื่อสารผ่านการเรียนรู้แบบบูรณาการ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐาน เป็นต้น

References

- Anong Rungsuk. (2559). Determinants affecting the intention to become entrepreneur of students. Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Bangkok. [in Thai]
- Aree Kamsangka. (2554). Promoting young children language comprehension with parenting activities packages "Language Enhancing Through Play". (Master of Education in Early Childhood Education). Srinakaariniwrot University, Bangkok. [in Thai]
- Calkins, L. M. (1994). The art of teaching writing. Addison-Wesley.
- Chongkon Wajanasatian. (2017). the development of creative writing ability for Grade 3 student taught by using Synectics model. (Master of Education in Teaching Thai Language). Silpakorn University, Bangkok. [in Thai]
- Dewitt, C. (2017). The creative writer's handbook. St. Martin's Press.
- Fisher, D., & Frey, N. (2008). Strategies that work: Teaching comprehension for understanding and engagement. Stenhouse Publishers.
- Kanyarat Kaewsansai and Sirinapa Kijkuakul. (2021). Development of context-based learning guideline in the topic probability of Grade 10 students. Journal of Yala Rajabhat University, 16(1), 42-51.
- Kasinee Thiengchudti. (2017). Creative writing ability of Grade 10 students using lotus blossom technique association of idea and spider map. (Master of Education in Curriculum and Instruction). Dhonburi Rajabhat University. [in Thai]
- McLoughlin, C., & Lee, M. J. W. (2007). social software and the evolution of user expertise: The role of student-centered learning. International Journal of Information and Learning Technology, 24(1), 43-54. <https://doi.org/10.1108/14684520710723935>
- Office of the Education Council. (2560). National Education Act B.E. 2560-2579 (2017-2036). Bangkok: Prigwhan Graphic. [in Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2555). Office of the National Economic and Social Development Council Vol. 11. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council. [in Thai]
- Patterson, M. (2003). The writer's toolkit: A practical guide to creative writing. Routledge.
- Paul, R., & Elder, L. (2008). Critical thinking: tools for taking charge of your professional and personal life. Pearson Education.
- Phatcharapha Singtanasarn. (2560). Factors affecting the community economic development in area Mae-Wong Tambon, Mae-Wong District, Nakhon Sawan Province. Ph.D. in Social Sciences Journal, 7(1), 57-69. [in Thai]
- Paiboon Thoomyoma. (2016). Comparison of critical thinking abilities and learning achievements entitled structured and functions of flowering plants for Mathayom Suksa 5 students using 7E's learning cycle and the constructivist theory learning activities. (Master of Education Thesis in Science Teaching). Sakon Nakhon Rajabhat University.

- Pantiwa Kumpiro. (2017). The development of a supplementary curriculum based on context-based learning using problem-based learning to enhance mathematical skills and processes for Grade 6 students. Doctoral dissertation, Sakon Nakhon Rajabhat University. [in Thai]
- Phornphan Saokhammuangdee, (2562). The Study of learning achievement mathematics of Prathomsuksa 6 students with the cooperative learning STAD technique. (Master of Science). Silpakorn University, Nakhon Pathom. [in Thai]
- Phurit Sa-nguansak. (2562). Effects of context-based learning on chemical literacy of upper secondary students. (Master of Education in Science Education). Chulalongkorn University, Bangkok. [in Thai]
- Phimchanok Charoenchit, Witat Fakcharoenpol and Pairuch Jarujirawong. (2021). The Development of Science Learning Achievement on Circulatory System topic of High School Grade 8th Students using Inquiry-based Learning (5Es) and Model. *Journal of Education and Human Development Sciences*, 5(1), 26-39.
- Prasert Leeaumnonkul. (2553). Research and development of journal entrepreneur curriculum based on cognitive apprenticeship approach to enhance business competence of upper secondary school. *Silpakorn Educational Research Journal*, 2(1), 143-153. [in Thai]
- Sachayansrisakul, S. (2018). The development of entrepreneurship education programs at Bangkok University. *Journal of Entrepreneurship Education*, 21(3), 1-12.
- Samkansud Sihatulanont. (2560). Environmental factor in supporting young entrepreneur: The case study of student Faculty of Management Science, Silpakorn University Phetchaburi Information Technology Campus. (Master of Business Administration). Silpakorn University, Phetchaburi. [in Thai]
- Siripong Patwong, Ekgapoom Jantarakantee, & Surasak Chiangga. (2563, March 27,2020). Effects of Context-Based Learning (CBL) together with PRO strategy technique on grade 11 students' ability in constructing scientific explanation in the topic of sound. Paper presented at the The 21st National Graduate Research Conference, Khon Kaen University, Khon Kaen. [in Thai]
- Soomro, B. A., Memon, M., & Shah, N. (2021). Attitudes towards entrepreneurship among the students of Thailand: An entrepreneurial attitude orientation approach. *Education & Training*, 63(2), 239-255. <https://doi.org/10.1108/ET-12-2019-0280>
- Suphamas Jirakobsakoon. (2559). Young children's reading and writing skill after receiving sgared reading stories activities. (Master of Education in Curriculum and Instruction)). Burapha University, Chonburi. [in Thai]
- Tawee Watcharakiattisak. (2559). Development of aging occupational group in Makluamai Sub-District Administration Organization, Sungneon District, Nakhon Ratchasima Province. *Nakhonratchasima*, 6(2), 1-12. [in Thai]
- Teewarin Leamsuwan, Kittima Panprueksa, & Nopmanee Chauvatcharin. (2562). A study of learning achievement and analytical thinking of ninth grade students using storyline and 5E learning cycle on genetics and biodiversity. *Chiang Mai University* (2), 1-13. [in Thai]

- Vygotsky L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge: Massavhusetts: Harvard University Press.
- Wanwisak Rakngam, & Sasithev Pitiporntepwin. (2019). The development of learning achievement and scientific explanation creation ability on the topic of fluids for grade 12 students through context-based learning. *Journal of Educational Review*, 34(2), 52-65.
- Waraporn Rassameejaturong, Duangruethai Sridaeng, & Orapan Somprasong. (2019). An action research for developing scientific reasoning of grade 11 students on the acid-base topic through context-based learning. National Conference on Rangsit University, April 26, 2019, Phra Phikanet Building, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand. (pp. 678-701).
- Wimon Nirapath. (2564). Effects of the literature-based language provision to enhance reading behaviors of preschoolers. (Master of Education). Burapha University, Chonburi. [in Thai]
- Wimwipha Kettian. (2556). Effect of entrepreneurial characteristics on the business success of the medium enterprises in the lower part of the northeast the requirement for the Degree of Master of Business Administration Rajamangala University of Technology Isan. (Master of Business Administration). Rajamangala University of Technology Isan, Nakhon Ratchasima. [in Thai]